

Antic fossar

Rupit i Pruit

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Carrer del Fossar, 6
Emplaçament Al bell mig del nucli urbà, al tram inicial del carrer i darrera l'església de Sant Miquel
Alçada: 847 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud: 42.02399
Longitud: 2.46541
UTM Est (X): 455743
UTM Nord (Y): 4652578

Classificació

Número de fitxa 08901 - 67
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Modern Popular
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Catàleg de béns a protegir de Rupit i Pruit
Data aprovació: dv., 23/05/2014 - 12:00
Número inventari IPA 23438
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Rupit i Pruit
Fitxes associades:

Descripció

Recinte de planta més o menys trapezoïdal, situat a l'extrem nord-oest de l'església parroquial de Sant Miquel, als peus del seu campanar. Està delimitat per una tanca de pedra que el separa del carrer del Fossar. Aquesta tanca, adaptada al desnivell del terreny, està bastida en pedra desbastada de diverses mides disposada en filades regulars i coronada amb lloses planes. Presenta un portal d'accés rectangular, amb els brancals bastits amb carreus de pedra i la llinda plana monolítica. Destaca la porta de fusta reblonada i amb brèndoles treballades, així com el cancell de ferro que la tanca. El portal està rematat amb un coronament apuntat integrat a la tanca i rematat amb una creu llatina de ferro. L'espai interior està enjardinat i compta amb dos petits caminets de pedra disposats en forma de creu: un d'ells comunica la porta d'accés amb el fons del recinte, mentre que l'altre va de la rectoria (carrer del Fossar, 8) al campanar, des d'on s'accedia a l'interior del temple. Es conserven tres creus llatines de ferro i una creu esculpida de pedra, decorada amb formes florals i amb la següent inscripció: "FRANCO GALLIFA RECTO 24 SET 1911 RIP".

Història

Segons la bibliografia consultada, l'antic cementiri de la vila de Rupit consta documentalment des de la primera meitat del segle XVII, tot i que és força probable que estigués relacionat amb la construcció del primer temple dedicat a Sant Miquel Arcàngel, bastit entre finals del segle XIII i principis del XIV i renovat durant el segle XVII. L'any 1640, durant una visita pastoral que denuncia l'ús incívic de l'espai (s'hi estenia roba i s'hi abocaven deixalles), se l'anomena fossar de Sant Miquel.

A principis del segle XVIII, aquest ús incívic del fossar continua, alhora que es fa patent que l'espai no compleix les condicions idònies per a la pràctica funerària. La creixent pressió demogràfica i urbanística que experimentà la vila durant el segle anterior, sumada a l'erosió del cingle per la banda de migdia, provocaven que el cementiri s'anés reduint cada cop més. En aquest sentit, l'any 1710 es manà construir una tanca que delimités l'espai per evitar aquests condicionants: "*Ordenam y manam al Rector y obrers desta iglésia de Sant Miquel de Rupit que fassen fer en la part de mitg die del fossar de dita iglésia una paret, perquè la terra no pugui caurer a las terras dessota dit fossar, y que se alse la que està a la part de son ixent de modo que per ell no si pugui passar, ni per demunt, llansar a dintre de dit fossar las immundícies, que indecorament si tiran y portan, manant a tots y qualsevol persona de qualsevol estat, grau, orde o condició sien que de aquí al devant no porten, tiren ni fassen portar immundícies a dit fossar, sots pena de excomunicació, y que se abstingan de fer las gallinas a dit fossar, applicant per lo pedit tota la diligència y cuydado, y als dits Rector y obrers que cumplen lo pedit, dins lo termini de dos mesos del dia de la publicació de la present visita en havant comptadors, sots pena de 10 lliures de béns propis pagadoras y a nostra àrbitre aplicadores per lo que costarà dita obre*" (Solà, 2006: 202).

En relació a la tanca, i segons la bibliografia consultada, cal dir que la llinda del portal d'accés al recinte estava gravada amb l'any 1775.

Finalment, l'any 1952 el cementiri de Rupit fou traslladat a la seva ubicació actual.

Bibliografia

BANÚS I BLANCH, Miquel (1986). *Rupit, pàgines de la seva història*. Barcelona: Montblanc-Martín, p. 51-53.

CROSAS, Carles; SOLÀ, Joan; DOMINGO, Gemma (2014). *Catàleg de béns a protegir. Text refós*. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Rupit i Pruit. Consultat 12 novembre 2020, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. identificació U45.

PAYÁN VERDAGUER, Josep (1977). *El meu Rupit. Recull de poesies*. [Rupit]: Ajuntament de Rupit.

SOLÀ COLOMER, Xavier (2006). *La reforma catòlica a la muntanya catalana a través de les visites pastorals: els bisbats de Girona i Vic (1587-1800)*. (Tesi doctoral. Universitat de Girona). Consultat des de <http://hdl.handle.net/10803/7887>, p. 202-204, 209, 210, 211, 212, 336.

VINYETA, Ramon (1998). *Rupit. Guia turística*. Rupit: Mª Estrella Dorca i Aragonés, p. 74-75.

Enllaços d'interès:

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/>

